

РЕШЕНИЕ

№ 338

гр. Стара Загора, 17.11.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – СТАРА ЗАГОРА, II ГРАЖДАНСКИ СЪСТАВ, в публично заседание на осемнадесети октомври през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Пламен Ст. Златев

Членове: Мариана М. Мавродиева
Веселина К. Мишова

при участието на секретаря Катерина Ив. Маджова
като разгледа докладваното от Пламен Ст. Златев Въззивно гражданско дело
№ 20225500500533 по описа за 2022 година

Производството по делото е на осн. чл.267- 269 от ГПК във вр. с чл.178, ал.1, т.3 във връзка с чл.187, ал.5, т.2 от ЗМВР и във вр. с чл.86, ал.1 от ЗЗД.

Делото е било образувано по подадена в законния 2- седмичен срок по чл.259, ал.1 от ГПК въззивна жалба вх.№ 260408/04.08.2022г. от ищеца-служител/пълнолетния български гражданин/ И. Д. Д. от гр.Р., *** против изцяло негативното за него първоинстанционно Решение № 260001/15.06.2022г. по гр.д.№ 760/2019г. по описа на РС- гр.Р., ***, с което са били напълно отхвърлени исковете му за парични обезщетения за положен извънреден труд в системата на МВР, против ответника-работодател/публично- правния субект/ ОД на МВР- гр.Ст.Загора, за сумата от общо 2 599, 86 лв., от които главница 2 248 лв. и мораторна лихва 351, 86 лв., за която твърди, че му се дължи въз основа на нормативни актове и издадени заповеди и графици за работа и дежурства. Излага подробни фактически и правни аргументи в подкрепа на доводите си. Няма свои нови доказателствени искания пред въззивната инстанция. Считат, че атакуваното първоинстанционно Решение на РС било постановено при съществени нарушения на процесуалните правила, в нарушение на материалния закон, немотивирано и при пълна доказаност на отхвърлените иски претенции. Моли настоящия въззивен ОС да отмени изцяло това отхвърлително първоинстанционното Решение, и да постанови ново, с което да уважи изцяло всички негови иски претенции, като изцяло основателни, доказани и законосъобразни по основание и по размер. Претендират разноските си пред

двете съдебни инстанции.

В законния 2- седмичен срок по чл.263, ал.1 от ГПК има постъпил писмен Отговор от въззиваемия/ответник/- работодателя/публично- правния субект/ ОД на МВР- гр.Ст.Загора, в който заявява, че в.жалба е процесуално допустима, но неоснователна и недоказана. Няма свои нови доказателствени искания пред настоящата въззивна инстанция. Пледира чрез процесуалния си представител- юрисконсулт пред въззивната инстанция, че в.жалба била неоснователна и недоказана, поради което моли да се остави без уважение, като се потвърди изцяло атакуваното първоинстанционно Решение, със законните последици. Представил е предварителна писмена Защита, в която излага подробно своите фактически и правни аргументи в подкрепа на позитивното за него първоинстанционно Решение. Претендира разносните си по делото за юрисконсултско възнаграждение пред въззивната инстанция.

Въззивният ОС- Ст.Загора, като съобщи доводите на всяка от страните по делото, събраните писмени и гласни доказателства, обсъдени поотделно и в тяхната съвкупност, съгласно правилата на чл.235, ал.2 от ГПК, приложимите материалноправни и процесуални норми, намира за установено следното от фактическа и правна страна във връзка с наведените във въззивната жалба пороци на оспорения съдебен акт :

Пред РС са били предявени иски по чл.178, ал.1, т.3 от ЗМВР във вр. с чл.86, ал.1 от ЗЗД. Въззивникът/ищец/ твърди в ИМ, че е бил служител на ОД на МВР- гр.Ст.Загора от 1995г. и до настоящия момент.

Първоинстанционният съд е приел за установено от фактическа страна, че в процесния период от време страните по делото са били в служебно правоотношение помежду си, по силата на което въззивникът е заемал длъжност в ГДНП на МВР- София и е полагал труд на 12-часови работни смени, по график, включително за времето от 22.00 ч. до 06.00 ч., който нощен труд му е бил заплатен, но не е бил приравнен на дневен чрез умножение с коефициент 1.143 и респективно не му е било заплатено възнаграждение за такъв извънреден труд. От правна страна РС е приел, че положените от въззивника часове нощен труд не следва да се превръщат в дневни по реда на чл.9, ал.2 от Наредба за структурата и организацията на работната заплата, тъй като приложимата през процесния период от време е била друга Наредба № 8121з-776/29.07.2016г. за реда за организацията и разпределянето на работното време, за неговото отчитане, за компенсирането на работата извън редовното работно време, режима на дежурство, времето за отпих и почивките на държавните служители, която по принцип въобще не предвижда такъв ред за преизчисляване на часовете нощен труд. Приел е също така и, че въпросът за отчитането на нощния труд на държавните служители по ЗМВР е бил нормативно уреден по нов начин, като е било изоставено възприето в отменената Наредба № 8121з-407/11.08.2014г. броят на часовете нощен труд да се умножава по коефициент и е приел е, че не е налице празнота в правото, която да се нуждае от преодоляване и попълване чрез прилагане на чл.9, ал.2 от Наредбата за структурата и организацията на

работната заплата. Също така е приел, че съгласно чл.9 от Наредбата за структурата и организацията на работната заплата правило касае уредбата на трудови правоотношения по общия закон/КТ/, но не и служебни правоотношения по специалния закон/ЗМВР/, който се явява специален нормативен акт съгласно изричната разпоредба на чл.142, ал.2 от ЗМВР и дерогира приложението на общата норма.

Настоящият въззивен съд, след като обсъди доказателствата, тезите на всяка от страните, при съблюдаване на очертаните с въззивната жалба предели на въззивното производство, и като се съобрази с приложимите материалноправни и процесуални норми, счита въззивната жалба за неоснователна, поради следното :

По делото не е спорно между страните, че през процесния период от време страните са били в служебно правоотношение, по силата на което въззивникът е заемал длъжност в ОД на МВР- Ст.Загора, и е полагал труд на 12- часови работни смени, по график, включително за времето от 22.00 ч. до 06.00 ч., който нощен труд му е бил заплатен, но не е бил приравнен на дневен чрез умножение с коефициент 1.143 и респ. не му било заплатено възнаграждение за получения при преизчисляването извънреден труд. В тази връзка изцяло неоснователно се явява възражението във въззивната жалба, че в текста на чл.187, ал.1 от ЗМВР, употребявайки израза „дневно“, законодателят е бил посочил нормалната продължителност на работния ден през деня и че липсвала изрична разпоредба, от която да се прави извод каква е нормалната продължителност на полагания труд през нощта. Действително в чл.187, ал.1 от ЗМВР е посочено, че нормалната продължителност на работното време на държавните служители в МВР е 8 ч. дневно и 40 ч. седмично при 5- дневна работна седмица, но в случая не става въпрос за времето от изгрев до залез слънце, а за преносното значение на думата, което е в смисъл на денонощие, защото продължителността на работното време се установява за определен календарен период и се измерва с физическата единица за време „час“(за ден, за седмица и т.н.). В зависимост от календарния период от време, за който се определя, мярката на труда, изразена чрез работното време, може да бъде работен ден, работна седмица или сумирано изчисляване на работното време. Работният ден представлява продължителността на работното време в рамките на едно денонощие, работната седмица е продължителността на работното време в рамките на една календарна седмица и при сумираното изчисляване на работното време законът установява максимална седмична и ежедневна продължителност на работното време, като особеността е свързана с изчисляването му в рамките на периода, за който е установено. Поради което работата на смени/каквато е била поради естеството си работата на въззивника/, се е извършвала в тази част от денонощието, в която работникът или служителят е длъжен да изпълнява трудовите си задължения според организацията на работния процес, а работното време се е изчислявало сумирано. В чл.187, ал.3 от ЗМВР изрично е посочено, че при работа на смени е възможно полагането на

труд и през нощта между 22.00 ч. и 6.00 ч., като работните часове не следва да надвишават средно 8 ч. за всеки 24- часов период- т.е. уредено е изключението, касаещо работата на смени, която продължава повече от 8 ч. дневно.

Тази законова разпоредба е напълно ясна и не се нуждае от някакво специално тълкуване, тъй като законодателят изрично е уредил възможността при работа на смени да се полага труд и през нощта, който в зависимост от началния час на смяната може да бъде с продължителност от 1 ч., но не повече от 8 ч. за всеки 24- часов период, поради което при наличието на изрично законодателно уреждане на продължителността на нощния труд при работата на смени няма как да се приеме, че липсвала уредба, поради което следва да се приложи по аналогия от общия закон/КТ/.

Следователно се явява неоснователно позоваването на въззивника-служител на разпоредбата на специалния закон- чл.188, ал.2 от ЗМВР, аргументирайки се със специалната закрила по общия закон/КТ/, че следвало да получава възнаграждение за положения нощен труд при условията на КТ, включително и приравняването му на дневния такъв. Сочената от него специална закрила по КТ е изрично предвидена в разпоредбите на чл.140, чл.140а и чл.141, ал.2 от КТ, но чл.140, ал.1 от КТ е неприложима в случая, тъй като сочената там нормална продължителност на работното време през нощта при 5- дневна работна седмица е до 7 ч. Разликата между нормалната продължителност на работното време, която е 8 ч., и установената максимална продължителност на работното време през нощта, налага преизчисляването му, начинът на което е предвиден в чл.9, ал.2 от Наредбата за структурата и организацията на работната заплата. Тази разпоредба обаче е неотнositима към предвидената в КТ специална закрила, с която се ползват работниците и служителите, полагащи нощен труд, защото касае начина на изчисляването му. За служителите в МВР е установена друга, особена максимална продължителност на нощния труд. И тъй като ЗМВР се явява специален по отношение на общия КТ и на Закона за държавния служител/ЗДС/, разпоредбите им дерогират приложението на общата норма, независимо, че тя е установена в нормативен акт от по- горен ранг/Кодекс вместо Закон/. След като спецификата на изпълняваните от служителите на МВР служебни задължения по охрана на обществения ред, пожарна безопасност и пр., които изискват непрекъсваемост на процеса, налага ограничаване на предвидената в КТ специална закрила, не може да се търси равнопоставеност с другите останали работници и служители, работещи по трудово правоотношение, нито пък става дума за поставянето им в по-неблагоприятно положение спрямо тях.

Също така се явява неотнositимо и позоваването на въззивника на нормата на чл.178, ал.1 от ЗМВР относно различните видове допълнителни възнаграждения, които се изплащат на служителите на МВР, тъй като по делото е било безспорно установено, че въззивникът е получил допълнителното си възнаграждение за положения от него нощен труд.

Разпоредбата на чл.187, ал.9 от ЗМВР определя реда за организацията и разпределянето на работното време, за неговото отчитане, за компенсирането на работата на държавните служители извън редовното работно време, режимът на дежурство, времето за отдих и почивките за държавните служители се определят с наредба на министъра на вътрешните работи, и в изпълнение на тази законова делегация е приета относимата към казуса и периода от време Наредба № 8121з-776/29.07.2016 г. Именно тя не предвижда отработените часове нощен труд да се превръщат в дневни при сумарното изчисляване на работното време. В случая се явява вярно принципното положение на чл.46, ал.2 от ЗНА, че когато нормативният акт е непълен, за неуредените от него случаи се прилагат разпоредбите, които се отнасят до подобни случаи, ако това отговаря на целта на акта, а ако такива разпоредби липсват, отношенията се уреждат съобразно основните начала на правото на Република България. Но в процесния случай Наредбата за структурата и организацията на работната заплата не може да намери субсидиарно приложение, тъй като няма празнина в правото, доколкото правоотношенията, свързани с редът за организацията и разпределянето на работното време, за неговото отчитане, за компенсирането на работата на държавните служители извън редовното работно време, режимът на дежурство, времето за отдих и почивките за държавните служители, работещи в МВР, са уредени с посочената по-горе наредба на министъра на вътрешните работи. В тази Наредба действително не е предвидено преизчисляване на нощния труд, но това очевидно не е поради пропуск, защото действалата преди това Наредба № 8121з-407/11.08.2014г./сега отменена/ е допускала това, а поради различен начин на уреждане на тези отношения. Празнина в законодателството има, когато липсва изрична норма, която да урежда съдържанието на възникналите граждански правоотношения, а в случая е ясно, че съдържанието на правоотношението относно полагания от служителите на МВР нощен труд е напълно правно уредено предвид разпоредбата на чл.26, ал.1 от ЗМВР, поради което няма празнина, която да налага бъде преодолявана, прилагайки по аналогия КТ или ЗДСл. Също така по делото на РС няма данни размерите на допълнителните възнаграждения на служителите в МВР да са по-ниски от определените в трудовото законодателство и преизчисляването за приравняване на нощния труд в дневен не значи по-високо предвидено възнаграждение за нощния труд.

Неоснователно, позовавайки се на т.23 от ТР № 6/2013г. на ОСГТК на ВКС-София въззивникът счита, че с Наредба № 8121з-776/29.07.2016г. е бил поставен в неравностойно положение спрямо другите държавни служители и работници и служители, работещи по трудово правоотношение, ако не се приложи общия закон, тъй като посоченото тълкувателно решение касае въпроса за освобождаването на държавните служители в МВР от заплащане на държавни такси по граждански дела, свързани с тяхното служебно правоотношение, доколкото в специалния закон/действал към онзи момент/ е липсвала изрична разпоредба в този смисъл. Поради което, въпреки, че

съдебните спорове са били свързани с права във връзка с полагания от тях труд, законодателят не ги е освободил изрично от задължението да заплащат държавна такса при спорове по КТ, с което ги поставя в неравностойно положение с другите работници и служители, в т.ч. и със служителите, работещи в МВР по трудови договори.

Без никакво фактическо и правно значение за казуса по делото е обстоятелството, че Наредба № 8121з-776/29.07.2016г. впоследствие е била изцяло отменена с влязло в законна сила Решение на 5- членен състав на ВАС- София, тъй като съгласно правната теория и практика, при уреждане на гражданскоправните отношения/и в частност трудовоправните такива/ е приложим този закон, който е бил в сила в момента на възникването на юридическия факт, породил правоотношението. Поради което съдебното Решение, с което се обявява нищожност или се отменя подзаконен нормативен акт, няма обратно действие съгласно императивната разпоредба на чл.195, ал.1 от АПК. Поради което до отмяната му актът поражда правни последици и съществуването на тези правни последици не се засягат от отмяната на нормативния акт предвид ТР № 2/2016г. на ВАС- гр.София, като този правен принцип въплъщава правната сигурност и предвидимост в правото, което е особено важно при регулирането на правоотношенията, породени при полагането на труд.

В този смисъл е и задължителното за съда и за страните по делото постановено относимо Решение от 24.02.2022г. по дело С-262/20 на СЕС.

Предвид на изложените съображения въззивният съд намира, че атакуваното изцяло негативно за въззивника Решение на РС се явява изцяло законосъобразно, обосновано и правилно, поради което то следва да бъде изцяло потвърдено, ведно със законните последици от това.

С оглед изхода на спора, на основание чл.78, ал.8 от ГПК на въззиваемия- работодател ОД на МВР- гр.Ст.Загора следва да бъде присъдено юрисконсултско възнаграждение за пред въззивната инстанция в размер на минималните 100 лв., платимо от въззивника- ищец.

Съгласно императивната разпоредба на чл.280, ал.3, т.3 от ГПК това въззивно съдебно Решение е окончателно и не подлежи на по- нататъшно обжалване пред по- горен съд.

Ето защо предвид гореизложеното и на осн. чл.267- 269 и чл.78, ал.8 от ГПК във вр. с чл.178, ал.1, т.3 във връзка с чл.187, ал.5, т.2 от ЗМВР и във вр. с чл.86, ал.1 от ЗЗД, въззивният ОС- Ст.Загора

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА изцяло Решение № 260001/15.06.2022г. по гр.д.№ 760/2019г. по описа на РС- гр.Р., ***.

ОСЪЖДА И. Д. Д.- ЕГН *** от гр.Р., ***, *** да заплати на ОД на МВР- Ст.Загора, *** сумата **1 0 0** лв./сто лева/ за юрисконсултско

възнаграждение.

РЕШЕНИЕТО е окончателно.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____